

SPIS TREŚCI

Uwagi wstępne	7	
Przedmiot badań: <i>Typus Ecclesiae</i> i rzymska twórczość graficzna Tomasza Tretera	7	
Metoda: „sprawczość rzeczy” a badania nad dawną grafiką	10	
Stan badań nad twórczością artystyczną Tomasza Tretera	14	
I. Warmia: malowany <i>Typus Ecclesiae Catholicae</i> wśród nowożytnych alegorii Kościoła		25
Wprowadzenie: metafory i atrybuty Kościoła w obrazowych polemikach epoki nowożytnej	25	
Tryptyk w kościele parafialnym w Skolitach	34	
Źródła ikonograficzne warmińskiego <i>Typus Ecclesiae</i>	45	
<i>Typus Ecclesiae</i> a katolickie katechizmy i konfesje w połowie XVI wieku	59	
<i>Typus Ecclesiae</i> a działalność Stanisława Hozjusza jako biskupa warmińskiego	73	
Konkluzje	82	
II. Rzym: rytowane wersje <i>Typus Ecclesiae Catholicae</i> wśród alego- rycznych sztychów dedykowanych Hozjuszowi		85
Wprowadzenie: działalność Hozjusza w Rzymie w latach 1569–1579	85	
Rytowane wersje <i>Typus Ecclesiae Catholicae</i> i towarzyszące im komentarze	93	
Alegoria znaku krzyża	118	
<i>Roma Sancta</i>	124	
Konkluzje	136	

III. Europa: recepcja alegorycznych sztychów dedykowanych	
Hozjuszowi	141
Wprowadzenie: korespondencja jako źródło do badania obiegu i recepcji rycin w epoce nowożytnej	141
Italia	146
Rzeczpospolita	152
Francja: Gwizjusze i Walezjusze	153
Szwecja: Wazowie	164
Niderlandy	176
Szwajcaria	181
Dobra kościelne w Rzeszy	185
Portugalia	189
Richard Verstegan i angielscy rekużanci między Rzymem a Antwerpią	194
Morawy i Śląsk	201
Konkluzje	204
IV. Między Rzymem a Rzeczpospolitą: działalność artystyczna Tomasa Tretera w latach 80. i 90. XVI wieku	211
Wprowadzenie: Treter i Reszka po śmierci Hozjusza	211
Treter i Cavalieri	213
Cykl wizerunków patronów Polski	226
Ryciny alegoryczne	232
<i>Theatrum virtutum Stanislai Hosii</i>	242
Poczty władców Polski	267
Nagrobek Bony w Bari	278
Działalność Tretera w bazylice Santa Maria in Trastevere	278
Konkluzje	302
Zakończenie: kardynalska purpura i „czarna sztuka”	307
Wykaz skrótów	313
Aneksy	315
Bibliografia	325
Spis ilustracji	362
Indeks nazwisk	375